

Prima instanță: Judecătoria Soroca (jud. Gh. Mîra)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: I. Grosu, A. Corcenco, A. Ciobanu)

DECIZIE

31 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Maria Ghervas
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Zabulica Serghei, prin intermediul avocatului Ciuhrii Valentin,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Zabulica Serghei împotriva Primăriei sat. Racovăț, rl Soroca, Consiliul sat. Racovăț, intervenient accesoriu Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat privind anularea actului administrativ, eliberarea titlului de autentificare a deținătorului de teren, încasarea cheltuielilor de judecată și a prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 12 octombrie 2017 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 02 iunie 2016, Zabulica Serghei a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei sat. Racovăț, Consiliului sat. Racovăț, intervenient accesoriu Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat solicitând anularea deciziei nr. 1/8 din 11 martie 2016 a Consiliului sat. Racovăț „Cu privire la abrogarea deciziei nr. 5/14 din 30 septembrie 2015”, obligarea Primăriei sat. Racovăț de atribuire în natură cota de teren echivalent, cu eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și înregistrarea acestuia la Oficiul Cadastral Teritorial Soroca, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, la 09 iulie 1991 reclamantul a fost angajat la CSO Soroca (Organizația Comunală în Construcții „Făuritorul”) în funcție de electrosudor. Începând cu luna decembrie a anului 1991 a făcut serviciul militar de alternativă la organizația respectivă și a continuat să lucreze până în anul 1999.

A menționat reclamantul că, în anul 1997 a depus cerere la Primăria sat. Racovăț de atribuire a cotei de teren echivalent. La 28 mai 1998 a fost perfectată lista

proprietarilor de teren unde a fost inclus sub nr.1283, din numărul total de 1341 proprietari pentru atribuirea cotei în mărime de 100%. Ulterior, a aflat că persoanele indicate în listă au primit cotele în natură, inclusiv titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren echivalent. Împreună cu tatăl său - Zabulica Nicolai s-au adresat la primarul sat. Racovăț cu solicitarea de a-i atribui în natură cota de teren și eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren conform listei. Primarul sat. Racovăț i-a reclamat că cotă de teren nu va primi. La nenumăratele solicitări de a-i include în ordinea de zi a ședinței Consiliului sat. Racovăț cererea de atribuire în natură a cotei de teren care i se cuvine conform listei, reclamantul a primit refuz.

A indicat reclamantul că, la 28 aprilie 2015, prin decizia nr.2/9 a Consiliului sat. Racovăț „Cu privire la examinarea cererii lui Zabulica Serghei, domiciliat în sat. Racovăț” s-a decis de a permite atribuirea cotei de teren cu suprafața de 0,78 ha din sectorul 7841101, iar la data de 30 septembrie 2015 s-a emis decizia nr. 5/14 „Cu privire la atribuirea cotei de teren în proprietate”. Ulterior, prin decizia Consiliului sat. Racovăț nr. 1/8 din 11 martie 2016 s-a abrogat decizia Consiliului sat. Racovăț nr. 5/14 din 30 septembrie 2015 „Cu privire la atribuirea cotei de teren echivalent în proprietate”, ca fiind ilegală, în baza notificării nr. 1304/OT9-21 din 27 ianuarie 2016 a Oficiului Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat.

A menționat reclamantul că, pentru soluționarea pe cale prealabilă a litigiului, la 18 aprilie 2016, a depus cerere prealabilă la Primăria sat. Racovăț, rl Soroca solicitând anularea deciziei nr. 1/8 din 11 martie 2016 a Consiliului sat. Racovăț, cu atribuirea în natură a cotei de teren echivalent reclamantului Zabulica Serghei în conformitate cu lista proprietarilor de teren din 22 februarie 2000. Conform răspunsului din 12 mai 2016 nr.02/1-8/631, Primăria sat. Racovăț i-a adus la cunoștință că solicitările sale nu pot fi admise.

În cadrul examinării cauzei în instanța de fond, Zabulica Serghei a depus cerere de concretizare a acțiunii solicitând anularea deciziei nr. 1/8 din 11 martie 2016 a Consiliului sat. Racovăț „Cu privire la abrogarea deciziei nr. 5/14 din 30 septembrie 2015”; obligarea Primăriei sat. Racovăț de a-i atribui în natură cota de teren echivalent reclamantului Zabulica Serghei conform listei proprietarilor de teren din 28 mai 1998 și conform listei persoanelor ce primesc cotele părți valorice în natură din 22 februarie 2000”; obligarea Primăriei sat. Racovăț, rl Soroca de a elibera titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele lui Zabulica Serghei; a obliga Primăria sat. Racovăț, rl Soroca să înregistreze titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren la Oficiul Cadastral Teritorial Soroca; încasarea de la pârâți a prejudiciului moral și a cheltuielile de judecată suportate la examinarea cauzei.

Prin hotărârea din 17 mai 2017 a Judecătorei Soroca s-a respins acțiunea înaintată de Zabulica Serghei.

Prin decizia din 12 octombrie 2017 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul depus de Zabulica Serghei și s-a menținut hotărârea din 17 mai 2017 a Judecătorei Soroca.

La 10 noiembrie 2017, conform ștampilei aplicate pe plicul poștal (f.d. 172), Zabulica Serghei, prin intermediul avocatului Ciuhrii Valentin, a declarat recurs

împotriva deciziei din 12 octombrie 2017 a Curții de Apel Bălți solicitând casarea hotărârilor judecătorești cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că, decizia contestată este neîntemeiată, ilegală și pasibilă de a fi casată, deoarece instanța de apel eronat a interpretat legea materială.

Recurentul a menționat că, a depus în termenul legal cererea de atribuire a cotei de teren echivalent, fiind inclus sub nr. 1283 în lista proprietarilor care urmează a beneficia de cotă de teren echivalent, adică până la intrarea în vigoare a Legii nr. 173 din 22 octombrie 1998 pentru modificarea și completarea Codului funciar.

La fel, a declarat recurentul că, întrucât de la Comisia funciară sau Primăria sat. Racovăț, rl Soroca nu a primit refuz privind acordarea terenului, consideră că cota – parte de teren s-a acordat, așteptând doar amplasarea în natură, care practic nu s-a finalizat până în prezent. Mai mult ca atât, nici la Primăria sat. Racovăț, rl Soroca și nici la Arhiva de Stat nu există un proces-verbal al Comisiei Funciare, nici alte acte administrative de atribuire sau refuz în atribuirea cotei de teren echivalent la toți locuitorii satului.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Decizia Curții de Apel Bălți a fost adoptată la 12 octombrie 2017, iar Zabulica Serghei a declarat recurs la 10 noiembrie 2017, conform ștampilei aplicate pe plicul poștal (f.d. 172), ceea ce denotă că recursul este în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 17 ianuarie 2018 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de Zabulica Serghei, va casa decizia instanței de apel și va trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor

participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 240 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii. Instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că instanțele ierarhic inferioare au constatat netemeinicia acțiunii înaintate de către Zabulica Serghei, cu încălcarea normelor de drept.

Conform art. 10 din Codul funciar, de competența consiliilor satești (comunale) și orașenești țin: atribuirea terenurilor și înstrăinarea lor fără schimbarea destinației acestora, în modul stabilit de lege; autentificarea drepturilor deținătorilor de terenuri, în modul stabilit de lege; asigurarea perceperii impozitului funciar; exercitarea controlului de stat asupra folosirii și protecției terenurilor; ținerea cadastrului funciar în teritoriul din subordine; privarea de drepturi a deținătorilor de terenuri în condițiile prevăzute de lege; determinarea și atribuirea terenurilor pentru construcții și amplasarea lor, în conformitate cu legea; soluționarea litigiilor funciare în limitele competenței lor; organizarea evaluării terenurilor conform metodicii unice, elaborate de Guvern; stabilirea suprafețelor care rămân în proprietatea statului în limita teritoriilor satelor (comunelor); elaborarea propunerilor vizând aprobarea de către consiliul raional și municipal a perimetrelor localităților satești; prezentarea propunerilor de schimbare a destinației terenurilor agricole în temeiul cererii proprietarului.

Conform art. 11 din Codul funciar, autoritățile administrației publice locale atribuie cetățenilor terenuri fără plată, eliberându-le titluri de proprietate: trec în proprietatea cetățenilor sectoarele de teren ocupate de case, anexe gospodărești și grădini care li s-au atribuit în conformitate cu legislația; atribuie familiilor nou-formate sectoare de teren din rezerva intravilanului pînă la epuizarea acesteia pentru construcția caselor de locuit, anexelor gospodărești și grădini: în orașe – de la 0,04 pînă la 0,07 hectare, în localități rurale – pînă la 0,12 hectare. Dimensiunile concrete ale sectoarelor de teren se stabilesc de către autoritățile administrației publice locale; trec (în limita normelor de urbanism, iar dacă aceasta nu este posibil, reieșind din suprafața reală a terenului ce deservește construcțiile) terenurile aferente caselor de locuit cu mai multe apartamente privatizate, care nu constituie blocuri, în proprietatea comună în diviziune a proprietarilor apartamentelor, proporțional suprafeței privatizate de fiecare. Atribuirea repetată în proprietate privată a terenurilor cetățenilor, în scopurile indicate în alineatul 1 al prezentului articol, se efectuează contra plată prin vânzare la licitație, organizată de autoritatea administrației publice locale. Prețul inițial de vânzare a terenului nu va fi mai mic decît prețul normativ al pămîntului calculat în baza tarifelor stabilite de legislația în vigoare. Se admite atribuirea repetată, fără plată, a terenurilor, în scopurile prevăzute în alineatul 1 al prezentului articol, cetățenilor a căror proprietate funciară a fost distrusă în rezultatul calamităților naturale.

Conform art. 12 din Codul funciar, comisiile funciare, constituite în conformitate cu art. 6 din prezentul Cod, stabilesc terenurile care rămân în proprietate publică în hotarele unității administrativ-teritoriale: rezervă până la cinci la sută din terenurile cu destinație agricolă pentru necesitățile dezvoltării sociale a localității; rezervă suprafețe corespunzătoare pentru a fi folosite ca pășuni obștești. Diferența dintre suprafața totală a unității administrativ-teritoriale și suprafața terenurilor repartizate în proprietate publică constituie fondul de privatizare.

Comisiile funciare stabilesc cota de teren echivalent care se atribuie în proprietate privată: membrilor de colhozuri, salariaților din sovhozuri și din secțiile de producere ale colegiilor agricole (zootehnice) sau din alte întreprinderi agricole, inclusiv pensionarilor din aceste unități economice; salariaților din organizații și întreprinderi care locuiesc în localități rurale și execută nemijlocit lucrări de construcție și exploatare a sistemelor de ameliorare, restabilire și îmbunătățire a terenurilor și sporire a fertilității solurilor în localitatea respectivă, inclusiv pensionarilor din aceste unități economice; persoanelor care locuiesc în localități rurale care au fost transferate din întreprinderi agricole în organizații de construcție și transport colhoznice și intergospodărești, inclusiv pensionarilor din aceste unități economice; salariaților din întreprinderile zootehnice intergospodărești, inclusiv pensionarilor din aceste unități economice. Salariaților și pensionarilor din întreprinderile zootehnice intergospodărești, care nu dispun de terenuri agricole supuse privatizării, cota de teren echivalent li se atribuie la locul de trai; persoanelor care dețin funcții electivă sau își satisfac serviciul militar în termen și care până la aceasta au lucrat la întreprinderi agricole; persoanelor care au lucrat anterior la întreprinderile agricole din localitatea respectivă: bărbații – 25 de ani, femeile – 20 de ani; veteranilor celui de-al doilea război mondial, foștilor ostași-internaționaliști, familiilor persoanelor care și-au pierdut viața ca urmare a participării la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova, care locuiesc în localități rurale – la locul de trai; persoanelor supuse represiunilor politice și reabilite ulterior, care locuiesc în localități rurale – la locul de trai; persoanelor care au adus pământ în gospodăriile colective, dar nu lucrează în ele.

Până la 50 la sută din cota de teren echivalent calculată pe unitatea administrativ-teritorială respectivă se atribuie: persoanelor indicate la sublineatele 1-5 ale alineatului 4 din prezentul articol care au lucrat în întreprinderi industriale și în alte unități cu profil neagricol și au o vechime în muncă în agricultură mai mică de 5 ani; persoanelor domiciliat în localități rurale care au fost angajate în sfera socială având o vechime în muncă de 25 de ani bărbații și 20 de ani femeile care au pierdut capacitatea de muncă în specialitate din motive de vârstă sau de sănătate, dacă nici un membru al familiei nu a primit cota de teren echivalent; salariaților din secțiile de învățământ ale colegiilor agricole (zootehnice), inclusiv pensionarilor din aceste unități economice.

Toate operațiunile de atribuire a cotei de teren echivalent se desfășurează, ținându-se cont de situația de la 01 ianuarie 1992.

Autentificarea dreptului de proprietate asupra cotei de teren echivalent se face în baza hotărârii autorităților administrației publice locale prin eliberarea unui titlu ce confirmă acest drept.

Conform art. 13 din Codul funciar, amplasarea terenurilor care se atribuie în calitate de cote de teren echivalent va fi determinată de primăria satului (comunei) sau orașului fără cererea titularului cotei de teren echivalent în baza proiectului de organizare a teritoriului, elaborat de o întreprindere de stat sau privată care dispune de licența respectivă.

Proiectul de organizare a teritoriului se aprobă de primăria satului (comunei) sau orașului la propunerea comisiei funciare.

La elaborarea proiectului de organizare a teritoriului se va ține cont de listele grupurilor de proprietari ai cotelor de teren echivalent, aprobate de primăria satului (comunei) sau orașului, și de consecutivitatea atribuirii terenurilor în hotarele câmpurilor.

La cererea proprietarului cotei de teren echivalent, în cadrul elaborării proiectului de organizare a teritoriului, primăria satului (comunei) sau orașului poate decide atribuirea în natură (pe loc) a cotei de teren echivalent și grădinii (grădinilor) din extravilan într-un singur teren.

Cota de teren echivalent ce se atribuie în natură (pe loc) în conformitate cu proiectul de organizare a teritoriului poate fi divizată, în funcție de situație, în cel mult 3 terenuri (teren arabil, vie și livadă).

Primăria, în baza propunerii comisiei funciare și ținând cont de dorința proprietarilor cotelor de teren echivalent, va lua o decizie de atribuire a terenurilor cu un număr egal de grade-hectare sau a terenurilor cu suprafața egală fără a lua în considerare bonitatea solului sau a terenurilor cu suprafața egală, dar luând în considerare bonitatea medie a solului câmpului respectiv.

Primăria satului (comunei) sau orașului eliberează titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pentru fiecare teren, înregistrează proprietarii terenurilor în registrul cadastral al deținătorilor de terenuri și, la cererea deținătorului de teren, stabilește hotarele terenului în natură (pe loc).

Din materialele cauzei s-a stabilit că conform ordinului nr. 32/105 din 08.07.1991 Zabulica Serghei a fost angajat în funcție de electrosudor la CSO Soroca (Organizația Comunală în Construcții „Făuritorul”), iar în baza dispoziției nr. 3-c din 19.01.1999 a fost concediat în legătură cu transferarea la lucru în Cooperativa agricolă. (f.d. 21, 22)

Conform înscrisului eliberat de Serviciul arhivă al Consiliului rl Soroca s-a depistat că în lista proprietarilor cotelor de teren echivalent ce au depus cereri de a atribui cota în natură sat. Racovăț, rl Soroca și beneficiază de dreptul la cota-prte valorică le la CA „Racovăț”, întocmită de Primăria sat, Racovăț, rl Soroca la 28 mai 1998, Zabulica Serghei a fost inclus sub nr. 1283. (f.d. 29. 34-37)

La fel, s-a constatat că, în repetate rânduri Zabulica Serghei a solicitat de la Primăria sat. Racovăț, rl Soroca atribuirea cotei de teren echivalent, cu eliberarea titlului de autentificare a deținătorului de teren.

Prin răspunsurile nr. 02/1-8/561 din 18 martie 2015, nr. 02/1-8/1418 din 15 septembrie 2015, nr. 02/1-8/102 din 26 ianuarie 2016 și nr. 02/1-8/1284 din 11 august 2015, Primăria sat. Racovăț, rl Soroca i-a comunicat reclamantului că nu există nici un înscris în registrul cadastral care ar confirma că este deținător de teren și nici în arhiva Primăriei nu este un document ce ar demonstra atribuirea în calitate de cote de

teren echivalent pe numele lui Zabulica Serghei, respectiv autoritatea administrației publice locale nu poate elibera titlul de autentificare a deținătorului de teren.

Ulterior, reclamantul s-a adresat cu cerere similară, repetată, la 23 martie 2015, iar la 30 septembrie 2015 Consiliul sat. Racovăț precum că a emis decizia nr. 5/14 cu privire la atribuirea cotei de teren în proprietate.

La 11 martie 2016 Consiliul sat. Racovăț, prin decizia din 1/8 a abrogat decizia din 30 septembrie 2015 nr. 5/14, ca fiind ilegală în baza notificării nr. 1304/OT9-21 din 27 ianuarie 2016 a Oficiului Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat.

Reclamantul la 18 aprilie 2016 a depus cerere prealabilă la Primăria sat. Racovăț, rl Soroca solicitând anularea decizia din 1/8 din 11 martie 2016, cu atribuirea în natură cotei de teren echivalent, eliberarea și înregistrarea titlului de proprietate.

Prin răspunsul din 12 mai 2016, nr. 02/1-8/631, Primăria sat. Racovăț, rl Soroca i-a comunicat reclamantului că nu este în drept de a solicita Primăriei sau Consiliului sat. Racovăț anularea deciziei nominalizate, motiv din care i s-a refuzat în solicitările de a înainta la ordinea de zi a ședinței Consiliului întrebarea privind atribuirea cotei de teren echivalent.

Considerând ilegal răspunsul eliberat de către Primăria sat. Racovăț, rl Soroca, Zabulica Serghei a înaintat acțiune în instanța de judecată împotriva Primăriei sat. Racovăț, rl Soroca, Consiliul sat. Racovăț, intervenient accesoriu Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat privind anularea actului administrativ, eliberarea titlului de autentificare a deținătorului de teren, încasarea cheltuielilor de judecată și a prejudiciului moral.

Atât prima instanță, prin hotărârea din 17 mai 2017, cât și instanța de apel prin decizia din 12 octombrie 2017, au respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Zabulica Serghei.

În susținerea soluțiilor adoptate, instanțele de judecată au concluzionat asupra faptului că la baza emiterii deciziei nr. 1/8 din 11 martie 2016 „Cu privire la abrogarea deciziei nr. 5/14 din 30 septembrie 2015 privind atribuirea cotei de teren echivalent în proprietatea lui Zabulica Serghei” a stat notificarea nr. 1304/OT9-21 din 27 ianuarie 2016 a Oficiului Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat, conform căreia s-a constatat că decizia nr. 5/14 din 30 septembrie 2015 a Consiliului sat. Racovăț, rl Soroca este ilegală, întrucât Codul funciar prevede că pretențiile ce țin de atribuirea cotelor de teren echivalent în natură urmau a fi prezentate până la 01 ianuarie 1999.

Concomitent, instanța de apel, cu referire la specificul pretențiilor invocate, a reținut că raporturile stabilite speței din cauză îi sunt aplicabile normele de drept prevăzute de prevederile art. II, alin. (2), (3) al Legii pentru modificarea și completarea Codului funciar nr. 173-XIV din 22 octombrie 1998 (în vigoare la 03.12.1998).

Astfel, conform prevederilor Legii sus-menționat, pretențiile ce țin de atribuirea cotelor de teren echivalent vor fi prezentate primăriilor satelor (comunelor)sau orașelor respectivă până la 01 ianuarie 1999. După expirarea acestui termen pretențiile nu vor fi examinate.

Respectiv, instanțele ierarhic inferioare au concluzionat asupra netemeinicii acțiunii înaintate de Zabulica Serghei, din motiv că decizia contestată este legală, iar Primăria sat. Racovăț, rl Soroca a emis decizia nr. 5/14 din 30 septembrie 2015

privind atribuirea cotei de teren echivalent în proprietatea lui Zabulica Serghei ilegal și cu încălcarea competenței.

Analizând circumstanțele cauzei, prin prisma normelor precitate supra, Colegiul notează că concluziile adoptate la speța dată sunt neîntemeiate, deoarece instanțele ierarhic inferioare la examinarea cauzei s-au axat nemijlocit pe faptul că operațiunile de atribuire în proprietate în calitate de cote de teren echivalent urmau a fi îndeplinite până la 01 mai 1999, conform art. II, alin. (2), (3) al Legii pentru modificarea și completarea Codului funciar nr. 173-XIV din 22 octombrie 1998 (în vigoare la 03.12.1998).

Într-adevăr, cum s-a menționat anterior, prin Legea pentru modificare și completarea Codului funciar nr. 173-XIV din 22 octombrie 1998, a fost stabilit un termen de formulare a pretențiilor ce țin de atribuirea cotelor de teren echivalent, astfel încât termenul limită, rezultând expres din norma de drept menționată supra fiind 01 ianuarie 1999.

Însă, din textul prevederilor art. 13 Codul funciar se atestă că amplasarea terenurilor care se atribuie în calitate de cote de teren echivalent va fi determinată de primăria satului (comunei) sau orașului fără cererea titularului cotei de teren echivalent în baza proiectului de organizare a teritoriului, elaborat de o întreprindere de stat sau privată care dispune de licența respectivă, iar la elaborarea proiectului de organizare a teritoriului se va ține cont de listele grupurilor de proprietari ai cotelor de teren echivalent, aprobate de primăria satului (comunei) sau orașului, și de consecutivitatea atribuirii terenurilor în hotarele câmpurilor.

Astfel, din conținutul acestor norme de drept se reține că până la intrarea în vigoare a Legii pentru modificare și completarea Codului funciar nr. 173-XIV din 22 octombrie 1998, primăria satului (comunei) sau orașului, fără cererea titularului cotei de teren echivalent, putea să atribuie în calitate de cote de teren echivalent în baza listelor grupurilor de proprietari ai cotelor de teren echivalent, aprobate de primăria satului (comunei) sau orașului.

Deci, este cert că, Zabulica Serghei fiind inclus în lista proprietarilor cotelor de teren echivalent ce au depus cereri de a li se atribui cota de teren echivalent în natură, întocmită de Primăria sat, Racovăț, rl Soroca la 28 mai 1998, sub nr. 1283, nu exista necesitatea ca reclamantul să se adreseze către administrația publică locală cu o pretenție.

Tot aici, Colegiul menționează că sub incidența noțiunii de „pretențiile ce țin de atribuirea cotei de teren echivalent” utilizată în textul Legii nr. 173-XIV din 22 octombrie 1998 cad solicitările persoanelor care pretind de a li se recunoaște dreptul de a avea cotă de teren echivalent și nu cele care pretind atribuirea în natură a terenului în condițiile când dreptul de a primi cota de teren echivalent este incontestabil.

La caz s-a stabilit că Zabulica Serghei a fost inclus în lista persoanelor care dispun de dreptul de a primi cotă de teren echivalent și nu mai poate fi rediscutată calitatea sa de beneficiar al cotei de teren.

Respectiv pretențiile sale nu țin de atribuirea cotei de teren, ci se referă la procedura ulterioară care constă în eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și atribuirea în natură cu indicarea amplasării terenului.

Astfel, Colegiul reține că instanțele de judecată eronat au concluzionat asupra expirării termenului privind înaintarea pretenției ce ține de atribuirea cotelor de teren echivalent, în condițiile când o astfel de pretenție nici nu a fost înaintată de către Zabulica Serghei, ci doar s-a solicitat atribuirea cotelor de teren echivalent conform listei proprietarilor de teren echivalent din 28 mai 1998.

Totodată, Colegiul este în imposibilitate de a se pronunța asupra tuturor pretențiilor reclamantului finalizând judecarea litigiului cu adoptarea unei hotărâri, deoarece la materialele cauzei lipsește decizia nr. 5/14 din 30 septembrie 2015 și astfel, este imposibil de a determina temeinicia cerințelor reclamantului.

În această ordine de idei, instanța de recurs menționează că, cele descrise cert indică la examinarea superficială a circumstanțelor cauzei, deoarece prezintă relevanță și folosirea criteriilor pentru determinarea corectă a naturii juridice a litigiului dat, rezultând din specificul acestui și care presupune în sine lămurirea completă și pe bază de dovezi certe, pertinente și concludente a situației de fapt, or, concluzia instanței de apel este rezultatul examinării superficiale a litigiului dedus judecării și interpretării eronate a normelor de drept relevante.

Din considerentele menționate, pornind de la faptul că această eroare admisă la judecarea cauzei în instanța ierarhic inferioară nu poate fi corectată de instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Zabulica Serghei și de a casa decizia instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel, pentru a concluziona sub aspectul temeiniciei/netemeiniciei acțiunii, urmează să ținut cont de cele expuse *supra* și să verifice cerințele prin prisma argumentelor și probelor atât a părții reclamante, cât și a părții pârâte, rezultând din prevederile art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, conform cărora instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, ca în consecință soluția adoptată să fie certă și coerentă. Caracterul peremptoriu al concluziei instanței de judecată, urmează a fi stabilit în coraport cu argumentele părților, circumstanțele cauzei, probele administrate și cercetate și normele de drept material aplicabile raportului litigios.

În conformitate cu art. 444, 445 alin. (1) lit. c), art.445 alin.(3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Zabulica Serghei, prin intermediul avocatului Ciuhrii Valentin.

Se casează decizia din 12 octombrie 2017 a Curții de Apel Bălți, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Zabulica Serghei împotriva Primăriei sat. Racovăț, rl Soroca, Consiliul sat. Racovăț, intervenient accesoriu Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat privind anularea actului administrativ, eliberarea titlului de autentificare a deținătorului de teren, încasarea cheltuielilor de

judecată și a prejudiciului moral și se trimite cauza spre rejudecare la Cărea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecători

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas

Nicolae Craiu